

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. G. Moscalciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol)

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de avocatul Ceban Victor, în interesele SRL „Self-Service”, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Self-Service” împotriva Universității Tehnice a Moldovei privind recuperarea prejudiciului cauzat,

c o n s t a t ă :

La data de 10.09.2014 SRL „Self-Service” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Universității Tehnice a Moldovei, executorului judecătoresc Tcacenco Alexandru, solicitând încasarea de la pîrîți, în mod solidar, a prejudiciului material în mărime de 9000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, SRL „Self-Service” este deținătorul dreptului de proprietate asupra bunurilor și materialelor rămase pe terenul din bd. Cuza-Vodă nr. 13, mun. Chișinău. În legătură cu faptul, că contractul de arendă funciară al terenului sus menționat, care a fost încheiat între Consiliul mun. Chișinău și SRL „Self-Service” a fost reziliat, bunurile și materialele urmau a fi restituite proprietarului SRL „Self-Service”, ceea ce nu s-a efectuat.

Menționează reclamantul că, la data de 16.09.2011 executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco, împreună cu angajații Universității Tehnice din Moldova și a unei întreprinderi de pază, au reluat unilateral, la cererea Universității Tehnice a Moldovei, procedura de evacuare a SRL „Self-Service” de pe terenul situat pe bd. Cuza-Vodă nr. 13, mun. Chișinău, care constituia la acel moment proprietatea mun. Chișinău. Astfel, fără înștiințarea SRL „Self-Service” s-a petrecut ilegal procedura de evacuare, fără să se țină cont și de încheierea din 24.08.2011 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău prin care s-a suspendat procedura de evacuare.

Susține că, la data de 14.08.2014 a expediat în adresa pîrîților o reclamație, prin care a solicitat recuperarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale menționate supra, însă nu a primit nici un răspuns la reclamație, fapt ce l-a determinat pe reclamant să se

adreseze în instanța de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând micșorarea prejudiciului material pînă la suma de 271379,01 lei, cu încasarea acestuia doar de la Universitatea Tehnică a Moldovei, invocând că în referința depusă de reprezentantul pîrîtului, acesta recunoaște că după evacuarea SRL „Self-Service” bunurile materiale în litigiu au fost transmise Universității Tehnice a Moldovei, fapt confirmat prin Actul de constatare din 05.03.2015, ceea ce servește temei de renunțare a pretențiilor față de executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco.

Ulterior, reclamantul a mai depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care și-a majorat cuantumul pretențiilor pînă la suma de 318260 lei, invocînd că s-a adresat la un expert judiciar independent, licențiat, în scopul evaluării bunurilor rămase pe terenul de pe care a fost evacuat SRL „Self-Service”. Astfel, conform Raportului nr.126 din 07.04.2015, bunurile care aparțin SRL „Self-Service” au fost evaluate la suma de 360000 lei, dintre care: metal 300000 lei, lemn 2180 lei, ardezie 56400 lei, iar dacă acestea urmau a fi demontate și păstrate, ele urmau a fi realizate pe piața materialelor de construcție cu prețul stabilit în Raportul de constatare tehnico-științifică sus menționat.

Afirmă reclamantul că, în termenul acordat de instanță pentru împăcarea părților, termen solicitat de reprezentantul pîrîtului, nu s-a ajuns la un consens, pentru că lipsesc 18,82 tone de metal, iar 961 foi de ardezie sînt deteriorate complet. Au fost realizate materiale, fier uzat către SRL „Sofilarex” în sumă totală de 22360 lei, fapt confirmat prin facturi fiscale. La fel, au fost realizate, la persoane fizice 449 foi de ardezie, în sumă totală de 17960 lei.

Solicită reclamantul încasarea de la Universitatea Tehnică a Moldovei a prejudiciului material în mărime de 318260 lei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 9548 lei.

Executorul judecătoresc Alexandru Tcacenco a solicitat încasarea de la reclamant a cheltuielilor de judecată în mărime de 11800 lei.

Prin hotărîrea din 16 iulie 2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată și tardivă acțiunea înaintată de SRL „Self-Service”; s-a admis parțial cererea executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco și s-a încasat de la SRL „Self-Service” în beneficiul acestuia cheltuielile de judecată în mărime de 10000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SRL „Self-Service” și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 23.01.2016, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, avocatul Ceban Victor, în interesele SRL „Self-Service”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, contrar probelor și argumentelor prezentate, instanța de judecată a emis o hotărîre ilegală și contradictorie, ignorînd motivele, probele și temeiurile invocate în cererea de chemare în judecată.

Susține că, este lipsită de temeiuri și mențiunea instanței de judecată, precum că recurentul nu a demonstrat legătura causală dintre acțiunile pîrîtului și prejudiciul adus, deoarece conform concluziei expertului s-a constatat că în urma demontării necalitative a fost cauzat un prejudiciu.

Menționează că, instanța de apel neîntemeiat a reținut că recurentul nu a prezentat careva probe întru susținerea poziției sale, deoarece la materialele cauzei a fost prezentat raportul de expertiză, actul de constatare semnat de către părți. Deci, faptul ignorării probelor respective și neinvocarea de către instanță a acestor înscrisuri, atestă caracterul părtinitor și tendențios al hotărârii instanței de judecată.

De asemenea, este ilegală și neîntemeiată trimiterea instanței de judecată la termenele de prescripție, pe motiv că în susținerile verbale reclamantul a menționat că, conform actului de constatare din 05.03.2015 semnat cu participarea părților, confirmă că încălcarea drepturilor reclamantului s-a cauzat prin demolarea și distrugerea construcțiilor auxiliare, care au avut loc la data de 16.09.2011. Respectiv, termenul de prescripție expiră la data de 16.09.2014 adică după depunerea cererii de chemare în judecată.

Declară că, în mod ilegal instanța de judecată a încasat și cheltuielile de judecată, deoarece facturile fiscale pentru acordarea serviciilor de asistență juridică au fost întocmite la 19 februarie 2015, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 18 februarie 2015. Mai mult, intimatul nu a prezentat bonul de plată a acestor servicii. Cererea pentru achitarea acestor facturi nu s-a discutat nici într-o ședință, numai după susținerile verbale a adus la cunoștință că a parvenit această cerere.

Consideră că, în mod conștient instanța de apel nu a supus aprecierii și analizei temeiurile, motivele și argumentele invocate de către recurent, lipsindu-1 în așa mod de dreptul la examinarea echitabilă a cauzei și de dreptul la un recurs efectiv care sunt garantate de către art. 6, 13 al Convenției Europene a drepturilor omului.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele pricinii atestă că decizia Curtii de Apel Chișinău a fost adoptată 24 noiembrie 2015, iar avocatul Ceban Victor, în interesele SRL „Self-Service”, a declarat recurs la data de 23 ianuarie 2016, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după de judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul consideră că concluzia instanței de apel este incorectă deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și de drept procedural, care a dus la soluționarea eronată a pricinii.

La caz, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Analizând conținutul deciziei contestate, în raport cu prevederile legale menționate, Colegiul reține că instanța de apel, judecând apelul, a respins acțiunea înaintată de SRL „Self-Service” pe motiv de tardivitate, invocând că perioada de prescripție urmează a fi calculată din anul 2010, atunci când s-a executat documentul executoriu eliberat în baza hotărârii din 06.08.2009 a judecătorei Economice de Circumscripție.

La caz, Colegiul menționează că o astfel de concluzie este prematură, deoarece din materialele dosarului nu rezultă cert când a avut loc executarea titlului executoriu.

În contextul dat, este de reținut că la materialele pricinii sunt anexate înscrisuri prin care se confirmă că executarea documentului executoriu eliberat în baza hotărârii din 06.08.2009 a judecătorei Economice de Circumscripție nu a fost finisată în anul 2010.

Acest fapt fiind confirmat printr-un șir de înscrisuri și anume notificarea expediată SRL „Self-Service” de către Universitatea Tehnică a Moldovei la data de 20.09.2011 (f.d. 153, vol. I), încheierea privind încetarea procedurii de executare din 16.09.2011 (f.d. 179 vol. I), actul de constatare din 05.03.2015 semnat cu participarea părților (f.d. 232, vol.I).

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia tardivității acțiunii și a respins-o.

De asemenea, instanța de apel nu a probat printr-un act confirmativ executarea documentului executoriu eliberat în baza hotărârii din 06.08.2009 a judecătorei Economice de Circumscripție.

În contextul dat, Colegiul consideră că respingerea acțiunii înaintate de SRL „Self-Service” în circumstanțele date afectează grav dreptul reclamantului la un proces echitabil.

Mai mult ca atât, Colegiul relevă că instanța de fond a respins acțiunea ca fiind tardivă și totodată ca neîntemeiată.

Curtea de Apel, examinând cauza în ordine de apel, a menținut hotărârea judecătorească.

Colegiul decelează că o astfel de soluție este inadmisibilă, deoarece o cerere de chemare în judecată nu poate fi respinsă concomitent ca fiind tardivă și neîntemeiată. Or, partea care a înaintat acțiunea trebuie să cunoască cert dacă cerințele sale sunt prescrise sau neîntemeiate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ținând cont de faptul că instanța de judecată ierarhic inferioară nu s-a expus asupra fondului cauzei, respingând neîntemeiat acțiunea înaintată de SRL „Self-Service”, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și respectiv să stabilească cert când s-a produs executarea hotărârii judecătorești, când a fost precum că produs prejudiciul și în dependență de aceasta să adopte o hotărâre legală.

Tot aici, instanța de recurs menționează și faptul că reexaminând pricina instanța de apel trebuie să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților și verificarea pretențiilor înaintate în prezentul litigiu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a pronunțat decizia cu încălcarea standardelor procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral decizia instanței de apel și de a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Ceban Victor, în interesele SRL „Self-Service”.

Se casează decizia din 24 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL “Self-Service” împotriva Universității Tehnice a Moldovei privind recuperarea prejudiciului cauzat, și se transmite pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală